

ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 19.100

2001

Květen

Nedestruktivní zkoušení - Charakteristiky
ohniska průmyslových rentgenových
zařízení pro nedestruktivní zkoušení -
Část 2: Radiografická metoda dírkovou
komorou

ČSN
EN 12543-2
01 5013

Non-destructive testing - Characteristics of focal spots in industrial X-ray systems for use in non-destructive testing -
Part 2: Pinhole camera radiographic method

Essais non destructifs - Caractéristiques des foyers émissifs des tubes radiogènes industriels utilisés dans les essais non destructifs - Partie 2: Méthode radiographique par sténopé

Zerstörungsfreie Prüfung - Charakterisierung von Brennflecken in Industrie-Röntgenanlagen für die zerstörungsfreie Prüfung - Teil 2: Radiographisches Lochkamera-Verfahren

Tato norma je českou verzí evropské normy EN 12543-2:1999. Evropská norma EN 12543-2:1999 má status české technické normy.

This standard is the Czech version of the European Standard EN 12543-2:1999. The European Standard EN 12543-2:1999 has the status of a Czech Standard.

© Český normalizační institut,
2001

60109

Podle zákona č. 22/1997 Sb. smějí být české technické normy rozmnožovány a rozšiřovány jen se souhlasem Českého normalizačního institutu.

Národní předmluva

Citované normy

EN 584-1 zavedena v ČSN EN 584-1 (66 6624) Nedestruktivní zkoušení. Film pro průmyslovou radiografii. Část 1: Klasifikace filmového systému pro průmyslovou radiografii

EN 12543-1 zavedena v ČSN EN 12543-1 (01 5013) Nedestruktivní zkoušení - Charakteristiky ohniska průmyslových rentgenových zařízení pro nedestruktivní zkoušení - Část 1: Skenovací metoda

Vypracování normy

Zpracovatel: Jaroslav Dvořák, Echo-Test Praha, IČO 18667074

Technická normalizační komise: TNK 80, Nedestruktivní zkoušení

Pracovník Českého normalizačního institutu: Ing. Lubomír Drápal, CSc.

Strana 3

EVROPSKÁ NORMA	EN 12543-2
EUROPEAN STANDARD	Září 1999
NORME EUROPÉENNE	
EUROPÄISCHE NORM	

ICS 19.100

Nedestruktivní zkoušení -
Charakteristiky ohniska průmyslových rentgenových
zařízení pro nedestruktivní zkoušení -
Část 2: Radiografická metoda dírkovou komorou
Non-destructive testing -
Characteristics of focal spots in industrial X-ray systems
for use in non-destructive testing -
Part 2: Pinhole camera radiographic method

Essais non destructifs - Caractéristiques des foyers émissifs des tubes radiogènes industriels utilisés dans les essais non destructifs - Partie 2: Méthode radiographique par sténopé	Zerstörungsfreie Prüfung - Charakterisierung von Brennflecken in Industrie-Röntgenanlagen für die zerstörungsfreie Prüfung - Teil 2: Radiographisches Lochkamera-Verfahren

Tato evropská norma byla schválena CEN 1999-08-16.

Členové CEN jsou povinni splnit Vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se musí této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací dát status národní normy.
Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Ústředním sekretariátu nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Ústřednímu sekretariátu, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, České republiky, Dánska, Finska, Francie, Irska, Islandu, Itálie, Lucemburska, Německa, Nizozemska, Norska, Portugalska, Rakouska, Řecka, Spojeného království, ©panělska, ©védska a ©výcarska.

CEN

Evropský výbor pro normalizaci

European Committee for Standardization

Comité Européen de Normalisation

Europäisches Komitee für Normung

Ústřední sekretariát: rue de Stassart 36, B-1050 Brusel

© 1999 CEN. Veškerá práva pro využití v jakékoli formě a v jakémkoliv

Ref.

č. EN 12543-2:1999 E

množství jsou vyhrazena národním členům CEN.

Strana 4

Obsah

	Strana
Předmluva	
..... . 5	
Úvod	
..... 6	
1 Předmět normy	
.. 6	
2 Normativní odkazy	6
.....	
3 Termíny a definice	6
.....	
4 Měřicí zařízení	6
.... 7	

5	Měření a určení velikosti ohniska.....	10

Příloha A (informativní) Preferované hodnoty <i>d</i> pro charakterizaci rentgenky.....	11

Strana 5

Předmluva

Tato evropská norma byla vypracována technickou komisí CEN/TC 138 „Nedestruktivní zkoušení“ se sekretariátem v AFNOR.

Této evropské normě je nutno nejpozději do března 2000 dát status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do března 2000.

Podle Vnitřních předpisů CEN/CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, České republiky, Dánska, Finska, Francie, Irska, Islandu, Itálie, Lucemburska, Německa, Nizozemska, Norska, Portugalska, Rakouska, Řecka, Spojeného království, ©panělska, ©védska a ©výcarska.

V rámci svého pracovního programu pověřila technická komise CEN/TC 138 pracovní skupinu CEN/TC 138/WG 1 „Ionizační záření“ vypracováním následující normy:

EN 12543-2 Nedestruktivní zkoušení - Charakteristiky ohniska průmyslových rentgenových zařízení pro nedestruktivní zkoušení - Část 2: Radiografická metoda dírkovou komorou

EN 12543-2 je jedna část ze série evropských norem, které mají stejné číslo; další části jsou:

EN 12543-1 Nedestruktivní zkoušení - Charakteristiky ohniska průmyslových rentgenových zařízení pro nedestruktivní zkoušení - Část 1: Skenovací metoda

EN 12543-3 Nedestruktivní zkoušení - Charakteristiky ohniska průmyslových rentgenových zařízení pro nedestruktivní zkoušení - Část 3: Radiografická metoda štěrbinovou komorou

EN 12543-4 Nedestruktivní zkoušení - Charakteristiky ohniska průmyslových rentgenových zařízení pro nedestruktivní zkoušení - Část 4: Metoda hrany

EN 12543-5 Nedestruktivní zkoušení - Charakteristiky ohniska průmyslových rentgenových zařízení pro nedestruktivní zkoušení - Část 5: Měření efektivní velikosti ohniska rentgenky s mini a mikro ohniskem

Strana 6

Úvod

Aby se pokryly různé požadavky na měření velikosti ohniska, popisují EN 12543-1 až EN 12543-5 pět různých metod.

Skenovací metoda (EN 12543-1) je vhodná pro takové použití, kde jsou potřebné kvantitativní hodnoty rozložení intenzity a velikost ohniska, například pro účely kalibrace a zpracování obrazu.

Radiografické metody (EN 12543-2 a EN 12543-3) popisují tradiční techniky a jsou vhodné pro účely certifikace a pro měření v oblasti až do 200 kV.

Pokud nelze na pracovišti použít metodu dírkovou nebo štěrbinovou komorou, může být použita metoda hrany (EN 12543-4). Ta představuje velmi jednoduchou metodu pro použití na pracovišti.

Specifická metoda podle EN 12543-5 pak pokrývá také systémy s mikro ohniskem.

1 Předmět normy

Tato evropská norma specifikuje měření rozměrů ohniska nad 0,2 mm průmyslových rentgenových zařízení o napětí na rentgence do 500 kV včetně, radiografickou metodou dírkovou komorou. Toto měření je omezeno napětím do 200 kV.

Jakost a rozlišitelnost obrazu na radiogramu závisí ve značné míře na vlastnostech ohniska, především na jeho velikosti a dvourozměrném rozložení intenzity.

Při charakterizaci komerčních typů rentgenek (například při nabídce a obchodu) by měly být především uváděny specifické maximální hodnoty podle přílohy A, kterým se dává přednost.

-- Vynechaný text --